

GUIA DOCENT

DONES I VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Coordinació: VILLACAMPA ESTIARTE, CAROLINA

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	DONES I VIOLÈNCIA DE GÈNERE		
Codi	101848		
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA		
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter
	Grau en Dret	4	OPTATIVA
Modalitat	Presencial		
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6		
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	3	3
	Nombre de grups	1	1
Coordinació	VILLACAMPA ESTIARTE, CAROLINA		
Departament/s	DRET PÚBLIC		
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 sessions de 2 h. de durada de classe presencial. La resta d'hores es corresponen amb treball autònom de l'estudiant dirigit pel professor.		
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.		
Idioma/es d'impartició	Català i castellà (sessions orals i materials escrits)		

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
TORRES FERRER, CLÀUDIA	claudia.torres@udl.cat	1,8	
VILLACAMPA ESTIARTE, CAROLINA	carolina.villacampa@udl.cat	4,2	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Capacitar per identificar supòsits de violència de gènere.
- Oferir eines per a entendre la dinàmica d'aquestes situacions i els efectes que produeixen en les víctimes.
- Donar informació sobre els instruments normatius reguladors d'aquesta realitat.
- Ajudar a identificar els drets de les víctimes.
- Reflexionar sobre la possibilitat d'aplicar mecanismes alternatius a la justícia retributiva per a la resolució d'aquests conflictes.

Competències

Competències transversals instrumentals:

- Capacitat d'adaptar-se a situacions noves.
- Capacitat d'organització i planificació mitjançant objectius i estratègies.

Competències transversals cognitives:

- Capacitat d'anàlisi de l'entorn cultural social i polític.
- Capacitat de reconèixer i articular una resposta a les situacions de discriminació cap a les dones.
- Capacitat d'aplicar coneixements teòrics.
- Capacitat d'aplicar coneixements teòrics per resoldre problemes pràctics.
- Capacitat de generar noves idees.
- Capacitat de raonament crític.
- Identificació dels elements essencials del concepte de violència de gènere.
- Coneixement de la magnitud estadística del fenomen; àmbit nacional i internacional.
- Comprensió de les causes i els efectes d'aquesta realitat en les víctimes.
- Identificació instruments normatius internacionals per fer front a aquesta realitat.
- Aprehensió del contingut essencial dels instruments normatius vigents a Espanya per lluitar contra la violència de gènere.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Violència de gènere: concepte, fonament i classes.
2. Relació violència de gènere i violència familiar.
3. Prevalença i fenomenologia.
4. La protecció jurídica a les víctimes de la violència de gènere: normativa internacional i nacional.
5. Els drets jurídic-penals, civils i laborals de les víctimes de la violència de gènere.
6. Els protocols com a eina en la lluita contra la violència de gènere.
7. Aplicabilitat de mecanismes de justícia restaurativa a supòsits de violència de gènere.

Eixos metodològics de l'assignatura

SESSIONS PRESENCIALS

6 Sessions presencials de 2 h. on s'exposaran succintament els elements que integren el contingut del temari.

ACTIVITATS

Activitat 1: prevalença VG i protocols actuació.

(realització activitat prèvia lectura de textos seleccionats i recerca d'informació)

Activitat 2: Drets de les dones víctimes de la violència de gènere.

(realització activitat prèvia lectura de textos seleccionats i recerca d'informació)

Activitat 3: La justícia restaurativa i la violència de gènere.

(realització activitat prèvia lectura de textos seleccionats i recerca d'informació)

Pla de desenvolupament de l'assignatura

DESENVOLUPAMENT DEL CURS, CALENDARI DE REALITZACIÓ I LLIURAMENT DE TASQUES

TEMA	TIPUS DE TASQUES	DESCRIPCIÓ DE LES TASQUES	ASSIGNACIÓ TEMPORAL	HORES DE TREBALL
sessions presencials		Primera i segona		4
1.	Activitats	Lectura materials activitat 1		18
		Resolució activitat 1		28
Sessions presencials		Tercera i quarta		4
2.	Activitats	Lectura materials activitat 2		18
		Resolució activitat 2		28
Sessions presencials		Cinquena i sisena		4
3.	Activitats	Lectura materials activitat 3		18
		Resolució activitat 3		28

Sistema d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura es distribueix de la manera següent:

Tipologia de tasques	Hores de treball de l'alumnat	Criteris d'avaluació
Sessions presencials	12 hores	5%
Lectures materials activitats	54 hores	35%
Resolució activitats	84 hores	60%
TOTAL	150 h.	100%

NOTES IMPORTANTS

Requisits d'avaluació

Cal realitzar les tres activitats proposades a l'apartat activitats del campus virtual i presentar-les en els terminis fixats.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA BÀSICA (DE LECTURA OBLIGATÒRIA)

Documents tècnics:

- LO 1/2004, de 28 de diciembre, de medidas de protección integral contra la violencia de género
- Macroencuesta de violencia de género 2011. Principales resultados
- Protocolo común para la actuación sanitaria (2012)
- [Protocolo de Actuación de las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad y de Coordinación con los Órganos Judiciales y el Ministerio Fiscal para la Protección de las Víctimas de Violencia Doméstica y de Género \(2005\)](#)

Articles doctrinals:

- Castillejo Manzanares, Torrado Tarrío y Alonso Salgado, Mediación en Violencia de Género, Revista de Mediación, año 4, nº 7, 2011, pp. 38-45.
- Villacampa Estiarte, Justicia restaurativa en supuestos de violencia de género en España: situación actual y propuesta político-criminal. Política Criminal, Vol. 15, Nº 29, 2020, pp. 47-75

Recursos web:

- [Secretaría de Estado de Igualdad-Violencia de género](#)
- [Instituto de la mujer: estadísticas violencia de género](#)

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- Acale Sánchez, Violencia sexual de género contra las mujeres adultas, Ed. Reus, Madrid, 2019.
- Aragoneses Martínez / Cubillo López / Jaén Vallejo / Manjón-Cabeza Olmeda / Núñez Fernández / Requejo Naveros, Tutela penal y tutela judicial frente a la violencia de género, Ed. Colex, Madrid 2006.
- Bilbao (coord), La violencia de género en la adolescencia, Ed. Thomson Reuters- Aranzadi, Cizur Menor, 2012.
- Boix Reig, Javier / Martínez García, Elena, La nueva ley contra la violencia de género (LO 1/2004, de 28 de diciembre), Ed. Iustel, Madrid 2005.
- Boldova Pasamar, M.A., y Rueda Martín, M^a. A., La reforma penal en torno a la violencia doméstica y de género. Barcelona, 2006.
- Burgos Ladrón de Guevara, Juan (Coordinador), La violencia de género. Aspectos penales y procesales, Ed. Comares – Universidad de Sevilla, Granada 2007.
- Carballo Cuervo, Ley Orgánica de Medidas de protección integral contra la violencia de género, SEPIN 2005.
- García Álvarez, P. y Del Carpio Delgado, J., El delito de malos tratos en el ámbito familiar. Valencia, 1999.
- Gómez Colomer, Juan-Luis (Coord.), Tutela procesal frente a hechos de violencia de género (La protección procesal de las víctimas de la violencia de género en España y en países relevantes de nuestro entorno cultural), Ed. Universitat Jaume I de Castelló, Castellón 2007.
- Gómez Colomer, Juan-Luis, Violencia de género y proceso, Ed. Tirant lo Blanch, Valencia 2007.
- Magro Server, Guía práctica del menor y de la violencia de género, Ed. La Ley, Madrid 2005.
- Marín de Espinosa Ceballos, Régimen jurídico de la violencia de género en Iberoamérica y España, Ed. Thomson Reuters- Aranzadi, Cizur Menor, 2015.
- Martínez García, Elena, La tutela judicial de la violencia de género, Ed. Iustel, Madrid 2008.
- Mayordomo Rodrigo, C. La violencia contra la mujer. Un estudio de Derecho comparado. Madrid, 2005.
- Muerza Esparza (Coord.), Comentario a la Ley Orgánica de protección integral contra la violencia de género, aspectos jurídicos penales, procesales y laborales, Ed. Thomson-Aranzadi, Cizur Menor 2005.
- Núñez Castaño, E., El delito de malos tratos en el ámbito familiar. Aspectos fundamentales de la tipicidad. Valencia, 2002.
- Rodríguez Lainz, Juzgado de Violencia sobre la Mujer y Juzgado de Guardia, Ed. Bosch, Barcelona 2006.
- Serra Yoldi, La violencia de género en la población de mujeres inmigrantes, Ed. Tirant lo Blanch, Valencia, 2013.
- Vazquez-Portomeñe Seijas, La violencia de género, Ed. Tirant lo Blanch, Valencia, 2013.
- Villacampa Estiarte, C., Stalking y Derecho penal. Relevancia Jurídico-penal de una nueva forma de acoso. Madrid, 2009.
- Villacampa Estiarte, Carolina (Coord.) Violencia de género y sistema de Justicia penal. Ed. Tirant lo Blanch. Valencia, 2008.
- Villacampa Estiarte, Carolina. Política criminal española en materia de violencia de género. Valoración crítica, Tirant lo Blanch, 2018.
- Villacampa Estiarte, C. (coord.), Stalking: análisis jurídico, victimológico y fenomenológico, Thomson Reuters-Aranzadi, 2010.
- Villacampa Estiarte, C. (coord.), Matrimonios forzados: análisis jurídico y empírico en clave victimológica, Tirant lo Blanch, 2019.